

MTA 200 ÉVES
A MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA

PROGRAMFÜZET

• 2025 MÁJUS •

Biztos pont. 200 éve.

Ünnepeljen velünk!

MTA

MTA200 — Tudományhavi rendezvények

**A HATÁRON TÚLI MAGYAR TUDOMÁNYOS
INTÉZETEK ÉS SZERVEZETEK RENDEZVÉNYEI**

Május 12.

A HATÁRON TÚLI MAGYAR TUDOMÁNYOS INTÉZETEK ÉS SZERVEZETEK ÜNNEPI HÓNAPJÁNAK MEGNYITÓJA

MTA Székház, Felolvasóterem

- 13.30 — 13.45** Megnyitó: Freund Tamás köszöntője
13.45 — 14.30 Kocsis Károly: Magyar tudományosság határainkon túl

AZ ERDÉLYI MÚZEUM-EGYESÜLET RENDEZVÉNYEI

- Peter Wittek: *Induló az Erdélyi Múzeum-Egyesület alapítása ünnepére*
Zongorán előadja: Telegdi Gréta Anna, a Kolozsvár-Felsővárosi Református Egyház-község orgonistája
- 14.30 — 14.45** Bitay Enikő: A Magyar Tudományos Akadémia szerepe az Erdélyi Múzeum-Egyesület megalakulásában és fejlődésében
- 14.45 — 15.10** Bogdándi Zsolt — W. Kovács András: Források és adattárak Erdély középkori és kora újkori történetéhez. A Jakó Zsigmond Kutatóintézet forráskiadási programja
- 15.10 — 15.20** Tamásné Szabó Csilla: A Magyar Nemzeti Helynévtár Program erdélyi munkálatai
- 15.20 — 15.35** Az EME külső kutatásai egyperces filmekben — tematikus válogatás
- 15.35 — 15.45** Biró Annamária: Az EME kiadója. Tudományos könyvkiadás Erdélyben
- 15.45 — 16.00** *Szünet*
- 16.00 — 16.45** Erdélyi magyar akadémikusok arcképcsarnoka — kiállításmegnyitó, rövidfilmvetítés*
- 16.45 — 17.45** *Bolyai Farkas élete* című dokumentumfilm vetítése

17.45 — 18.00   Szünet

Díszterem

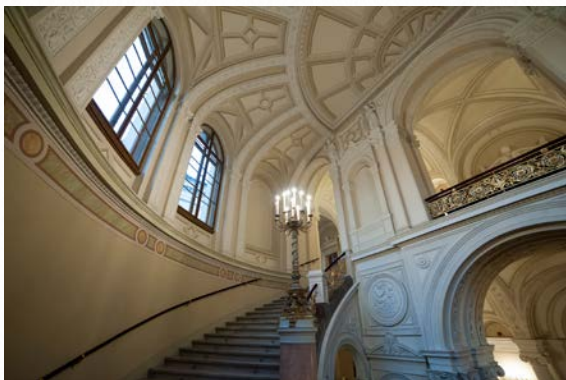
18.00 — 19.00   Az Encuentros énekegyüttes koncertje:
A zeneszerző Széchényiek tiszteletére —
Barokk zene magyarországi gyűjtemények-
ből

Aula

19.15   Kiállításmegnyitó — Magyar tudományosság
a nagyvilágban

Fogadás

Az erdélyi magyar akadémikusok arcképcsarnoka kiállítás
május 12—19. között megtekinthető a Felolvasóteremben.

Május 13.

A KIVÁLÓSÁG HAGYOMÁNYA

A KOLOZSVÁRI BABEŞ—BOLYAI TUDOMÁNYEGYETEM BEMUTATKOZÁSA

MTA Székház, Felolvasóterem

9.00 — 9.10	Előrevetítés: Markó Bálint, a BBTE magyar tagozatvezető rektorhelyettesének megnyitója
9.10 — 9.20	Bartos-Elekes Zsombor (Magyar Földrajzi Intézet) kiállításmegnyitója: Cholnoky Jenő kolozsvári hagyatéka. Egy kiállítás (fény- és tér)képei
9.20 — 9.30	Csibi László (Magyar Film és Média Intézet) filmes tárlatmegnyitója: Egy dimenzióval gazdagabban látni a világot
9.30 — 10.20	Hartel Tibor (Környezettudományi Intézet) és Szabó Árpád Töhötöm (Magyar Néprajz és Antropológia Intézet): Erdélyi falusi tájak mint biokulturális rendszerek
10.20 — 10.40	Kis Boglárka Mercédesz (Geológiai Intézet): Ásványvizek és mofetták kutatása a Keleti—Kárpátokban
10.40 — 11.00	Kristály Sándor (Matematika és Informatika Doktori Iskola, Sepsiszentgyörgyi Üzletigazgatási Intézet): Izoperimetrikus jelenségek görbült terekben
11.00 — 11.20	Dénes Anna, Keresztes Lujza (Magyar Biológiai és Ökológiai Intézet): Vizeink eltékozolt genetikai öröksége
11.20 — 11.40	<i>Szünet</i>
11.40 — 12.30	Rácz Béla Gergely, Nagy Bálint-Zsolt (Közgazdaság- és Gazdálkodástudományi Magyar Intézet): Tények vagy vélemények? Az egyetem hangja a zajban — közgazdasági előrejelzések a BBTE-n
12.30 — 12.50	Molnár-Kovács Zsolt (Magyar Történeti Intézet): Ahány ház, annyi szokás. Háztartás-

	régészeti kutatások a Nagykároly-Bobáld bronzkori tell telepen
12.50—13.10	Kedves Anett (Magyar Néprajz és Antropológia Intézet): Képek és képzetek a „kis magyar világról”. Egy nemzetépítő diskurzus vizualitása
13.10 — 13.30	Kovács Zsolt (Magyar Történeti Intézet): Teleki József kolozsvári palotája
13.30 — 14.30	<i>Szünet</i>
14.30 — 15.20	Zágoni Balázs, Zágoni Bálint (Magyar Film és Média Intézet) és Ferenczi Szilárd (Iskola Alapítvány): Szamosparti Hollywood: egy filmgyár története és emlékezete
15.20 — 15.40	Bodó Zalán (Magyar Matematika és Informatika Intézet): Magyarázhatóság a mesterséges intelligenciában
15.40 — 16.00	Tyukodi Botond (Magyar Fizika Intézet): Nanostruktúrák spontán összeszerelődése
16.00 — 16.20	Balázs Imre-József (Magyar Irodalomtudományi Intézet): Sűrűsödési pontok a magyar szürrealizmus történetében
16.20 — 16.40	<i>Szünet</i>
16.40 — 17.30	Visky András (Magyar Színházi Intézet) és Balázs Imre-József docens (Magyar Irodalomtudományi Intézet): A kitelepítés esztétikája
17.30 — 17.50	Csata Zsombor (Magyar Szociológia és Szociális Munka Intézet): A gazdasági együttműködés etnikai vonatkozásai a kisebbségi magyarok körében
17.50 — 18.10	Silye Lóránd (Geológiai Intézet): Homokszemnyi fossziliák által megőrzött földtörténeti események
18.10 — 18.30	Szőke Árpád (Magyar Kémia és Vegyészmérnöki Intézet): „Őseimnek véres kardja / Fogason függ, rozsdá marja”, ne marja többé, ragyogjon, avagy aktuális kihívások egy vaskorszakból származó dilemmára

MTA Székház, Nagyterem

- 18.30 — 19.30   Visszhang kórus fellépése
Zongorán közreműködik Lokodi Lehel.
Vezényel: Molnár Botond
- A repertoár:
- Knut Nystedt: *Peace I leave with you*
Ola Gjeilo: *Ubi caritas* (zongora improvizációval, Friauli Szent Paulinus nyomán)
Bogáti-Bokor Ákos: *Két karodban* (Radnóti Miklós verse)
Ola Gjeilo: *The Ground*
Bella Máté: *Nyári sanzon* (Juhász Gyula verse, szopránszóló: Andreea Gorgan)
Eleanor Daley: *Upon Your Heart* (Salamon éneke és Szent János evangélista nyomán)
Tudor Jarda: *Mă luai, luai*
Ėriks Ešenvalds: *The Heaven's Flock* (Paulann Petersen verse)
Ola Gjeilo: *Agnus Dei*
Jake Runestad: *Let My Love Be Heard* (Alfred Noyes verse)
Ola Gjeilo: *Dark&Luminous Night* (Keresztes Szent János nyomán)
Magyaróvári Viktor: *Lines — for Visszhang* (Robert Keder verse)
Frank Ticheli: *Earth song*
- 19.30   Fogadás

A rendezvény ideje alatt megtekinthető kiállítások (Nagyterem):

Báthorytól az Inspire platformig — a BBTE öröksége és jelene

Egy dimenzióval gazdagabban látni a világot — Csibi László, intézetigazgató és a Magyar Film és Média Intézet diákjainak filmes bemutatói

Cholnoky Jenő kolozsvári hagyatéka — térkép- és fénykéпкиállítás

AZ MTA KOLOZSVÁRI AKADÉMIAI BIZOTTSÁGA

MTA Székház, Felolvasóterem

9.20 — 9.35	Megnyitó: Nagy László elnök köszöntője
9.35 — 10.00	Paizs Csaba: Emberek a kémiai biotechnológia szolgálatában — Kémiai biotechnológiák az emberekért
10.00 — 10.20	Fodorpataki László: Az egészségfenntartó hatóanyag-tartalom változtatásának lehetőségei stresszhatásoknak kitett haszonnövényekben
10.20 — 10.40	Kentelky Endre: Az érzékelés zöld vakfoltjai: A növényvakság tudományos kihívásai
10.40 — 11.00	Bálint János: A fekete nyárfa rügykivonat alkalmazásának lehetőségei a biológiai növényvédelemben
11.00 — 11.20	<i>Szünet</i>
11.20 — 11.40	Molnár Botond: Amikor a logika találkozik a káosszal: feltörhetjük a feltörhetetlent?
11.40 — 12.00	Járai-Szabó Ferenc: Lokális növekedés és globális újramezklés: a Biró—Néda-modell és alkalmazásai
12.00 — 12.20	Kovács Katalin: Attoszekundumos fényimpulzusok keltése — Makroszkopikus befolyásoló tényezők
12.20 — 12.40	Nagy-György Tamás: Korszerű megoldások az építőiparban — Temesvári kutatási eredmények és ezek gyakorlati alkalmazásai
12.40 — 13.45	<i>Ebédszünet</i>
13.45 — 14.10	Salat Levente: Szempontok az erdélyi magyar társadalomtudomány provinciális jellegének a megértéséhez
14.10 — 14.35	Benedek József: A fenntartható fejlődési célok és indikátorok lokalizációja
14.35 — 14.55	Bányai Éva: Transzkulturális szempontok külföldieknek szánt magyar irodalomtörténetekben
14.55 — 15.15	T. Szabó Levente: Miért fontos az első összehasonlító irodalomtudományi folyóirat története? Számvetés egy globális kutatásról

- 15.15 — 16.15 Doktoranduszok bemutatkozása
 Gálfalvi Ágnes (BBTE, Hungarológia Doktori Iskola): A könyvkiadási hagyomány befo-
 lyása a rendszerváltás utáni romániai magyar
 kiadói programokra (1990—2020)
 Mitruly Árpád (BBTE, Hungarológia Doktori
 Iskola): Magyar James Joyce-fordítások kihívásai
 Tóth Dorottya (BBTE, Hungarológia Doktori
 Iskola): Dekadencia és irodalmi moderniz-
 mus a magyar századfordulón
 Kádár Ágota (BBTE, Történelem — kultúra —
 civilizáció doktori iskola): Madarász Adeline
 (1871—1962) élete és munkássága
 Szabó Zsolt (BBTE, Történelem — kultúra
 — civilizáció doktori iskola): Máramaros vár-
 megye közigazgatási elitje 1822—1918 között
 Zán Antonia (BBTE, Történelem — kultúra —
 civilizáció doktori iskola): Intimitás és identitás
 Gyulay Lajos gróf (1800—1869) naplóiban
- 16.15 — 16.35 *Szünet*
- 16.35 — 17.45 Kerekasztal az erdélyi magyar tudomány
 integrációjáról
 Moderál: Pál Judit, a KAB alelnöke, és Nagy László,
 a KAB elnöke. Résztvevők: Benedek József, Paizs
 Csaba, Fodorpataki László, Barabás Réka, Bányai
 Éva, T. Szabó Levente, Fehér Andrea, Tapasztó
 Levente, Szabó Zsolt, Mitruly Árpád
- 17.45 — 18.00 *Szünet*
- 18.00 — 20.00 „Sokszor (nem) Kolozsvár”: Felolvasóest és
 beszélgetés Tompa Andrea íróval a Kolozs-
 vári Magyar Színház művészei részvételével
 Tompa Andrea könyveiből a szerző jelenlé-
 tében Albert Csilla és Dimény Áron kolozs-
 vári színművészek olvasnak fel. A felolvasást
 követő beszélgetést az íróval Bányai Éva és
 Fehér Andrea moderálja.
Fogadás

A rendezvény ideje alatt megtekinthető:

SUMMA tudósportrék — interjúsorozat (*Nagyterem*)

Kiállítás az erdélyi tájépitészeti oktatás eredményeiről. Táj,
 ember és kreativitás — Tájépitészeti víziók Erdélyből (*Fel-
 olvasóterem folyósó*)

Május 15.

SAPIENTIA ERDÉLYI MAGYAR TUDOMÁNYEGYETEM KONFERENCIÁJA

MTA Székház, Felolvasóterem

10.00 — 11.00	Ünnepi megnyitó, Teller Ede-érem átadása Köszöntőbeszéd Nyitóelőadás: Tonk Márton rektor (Sapientia EMTE): A Sapientia EMTE helye és szerepe a Kárpát-medencei felsőoktatási és kutatási térben
11.00 — 11.25	Dávid László: Nemlineáris folyamatok optimális irányítási algoritmusainak az összehasonlítása
11.25 — 11.50	Náhlík András — Bende Attila: A magyar felsőfokú erdészképzés erdélyi vonatkozásai Selmecbányán és Sopronban
11.50 — 12.05	<i>Szünet</i>
12.05 — 12.30	Sándor Zsolt: Fogyasztói keresés
12.30 — 12.55	Lupescu Radu: Műemléki kutatások Kolozsváron az elmúlt évtizedben
12.55 — 14.00	<i>Szünet</i>
14.00 — 14.25	Bitay Enikő: Anyagtudomány az interdiszciplináris kutatások fókuszában — Esély, lehetőség, kihívás az MTA Domus pályázatai által
14.25 — 14.50	Biró A. Zoltán: Család — gyerek — média: A szülői mediáció esélyei és korlátai
14.50 — 15.15	Bolyai Farkas emlékkiállítás megtekintése Kása Zoltán tárlatvezetésével (<i>Nagyterem előtti közlekedő</i>)
15.15 — 15.40	Tapodi Zsuzsanna: A székekről alkotott irodalmi kép változásai
15.40 — 16.05	Márton Lőrinc: Robotrajoktól az ökológiai hálózatokig: modellezés és szabályozás
16.30 — 18.00	Könyvbemutató: Bakk Miklós: <i>Nemzetállam és birodalom</i> (Scientia Kiadó)

A rendezvény ideje alatt megtekinthető (Nagyterem-Kis-
terem közötti közlekedő):

Bolyai Farkas emlékkiállítás

Sapientia EMTE kiadó könyvkiállítás

OTDK-kiállítás

- 18.00 — 19.00 Filmvetítés (Nagyterem)
Babuka a fűben (2017, 11 perc, animációs
dokumentumfilm)
Játsszuk tovább (2021, 23 perc, kisjátékfilm)
- 19.00 Fogadás

Május 15.

„HAZÁM EGY VOLT: ERDÉLY”:

BENKŐ SAMU (1928—2021) HAGYATÉKA

MTA Székház, Tudós Kávézó

16.00 — 16.30   Kiállításmegnyitó
Köszöntő: Monok István, az MTA Könyvtár és
Információs Központ (MTA KIK) főigazgatója

Vörösmarty-terem

16.30 — 17.00   Benkő Samu könyvtára
A digitális térben is elérhető tékát bemutatja
Bilicsi Erika, az MTA KIK Szakinformatikai
Osztályának vezetője, és Nagy Ágnes, a
Gyűjteményszervezési Osztály vezetője

17.00 — 17.30   Benkő Samu erdélyi tudós alakja: kerekasztal-beszélgetés
Benkő Elek régész, történész, Entz Géza
művészettörténész és Monok István művelődéstörténész közreműködésével

Május 16.

MAROSVÁSÁRHELYI ORVOSI ÉS GYÓGYSZERÉSZETI EGYETEM ÉS A KAM — REGIONÁLIS ÉS ANTROPOLÓGIAI KUTATÁSOK INTÉZETE RENDEZVÉNYEI

I. MAROSVÁSÁRHELYI ORVOSI ÉS GYÓGYSZERÉSZETI EGYETEM

MTA Székház, Felolvasóterem

9.00 — 9.30	Ábrám Zoltán — Szilágyi Tibor: Egyetemtörténeti felvezető
9.30 — 10.20	Nagy Előd Ernő — Sipos Emese: Kiemelkedő kutatási eredmények az OGYI múltjából. Helyzetkép a MOGYTTE mai szerveződéséről és kutatási tevékenységéről
10.20 — 10.50	Ábrám Zoltán — Brassai Attila — Szilágyi Tibor: A MOGYTTE akadémikusainak bemutatása

10.50 — 11.05	Brassai Attila: Beszélgetés a MOGYTTE kiemelt akadémiai támogatói körének kép- viselőjével, Vizi E. Szilveszterrel
11.05 — 11.25	<i>Szünet</i>
11.25 — 11.40	Brassai Attila: Kerekasztal-beszélgetés a MOGYTTE egykori végzőseinek képviselőivel
11.40 — 12.10	Szilágyi Tibor: Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvosi és Gyógyszerészeti Szakosztályának bemutatása
12.10 — 12.25	Tóth Robert-Szabolcs — Elekes-Darabont Rita: A Marosvásárhelyi Magyar Diákszövet- ség bemutatása
12.25 — 12.40	Tóth Robert-Szabolcs — Elekes-Darabont Rita: MMDSZ — Tudományos Diákköri Kon- ferencia
12.40 — 13.00	Szabó Mónika — Vass Levente: A MOGYTTE háttér- és partner-intézményeinek a bemu- tatása
13.00 — 13.15	MMDSZ tánccsoport: Az MMDSZ kulturális műsora
13.15	<i>Szünet</i>

II. KAM — REGIONÁLIS ÉS ANTROPOLÓGIAI KUTATÁSOK INTÉZETE

MTA Székház, Felolvasóterem

14.15 — 17.30	A KAM — Regionális és Antropológiai Kuta- tások Intézetének fóruma Résztevők: Biró A. Zoltán intézetvezető, Oláh Sándor, Bodó Julianna, Sárosi-Blága Ágnes, Bukovinszky-Csáki Orsolya
14.15 — 15.45	I. Informális megoldások: Szabályszegés? Túlélés? Kreativitás?
15.45 — 16.00	<i>Szünet</i>
16.00 — 17.30	II. Agrárinnováció vidéki térségben: Szöve- gek, képek, ízek

Május 19.

PARTIUM-NAP ÉS A MAROSVÁSÁRHELYI MŰVÉSZETI EGYETEM PROGRAMJAI

I. PARTIUM-NAP

MTA Székház, Felolvasóterem

8.30 — 9.00	Regisztráció
09.00 — 9.20	Megnyitó Kocsis Károly (Magyar Tudományos Akadémia) Pálfi József (rektori köszöntő, Partiumi Keresztény Egyetem) Szilágyi Ferenc (főszervező, Partium-nap)
09.20 — 10.50	Bemutakozik Partium (plenáris előadások) Szilágyi Ferenc: A régió bemutatása Maior Enikő: A Partiumi Keresztény Egyetem ismertetése Fleisz János: Nagyvárad és kiemelkedő akadémikusai (Nagyváradi, bihari kötődésű akadémikusok emlékezete) Kiállításmegnyitó (Balázs Zoltán)
11.00 — 11.20	<i>Szünet</i>
11.20 — 12.30	Várad, a sokarcú város — Moderátor: Bökös Borbála-Mária Kerekasztal-beszélgetés múltról és jelenről 200 év fényében (Résztevők: Boka László, Magyarai Sára, Balogh Andrea, Mihálka Nándor, Emődi Tamás).
12.30 — 14.00	<i>Szünet</i> Párhuzamos kiállítások megtekintése
14.00 — 14.45	Zenei program (PKE Magánének szak) A Partiumi Keresztény Egyetem Magánének-szak hallgatóinak műsora: <i>A láng ég, van még mi szép!</i> Közreműködik a Fényerő zenekar. Felkészítő tanárok: Molnár Levente, Liszt díjas operaénekes, egyetemünk oktatója

	Vasile Carmen, egyetemünk oktatója Karmester: Mester Dávid Zongorán kísér: Krasznai Gáspár
15.00 — 16.30	Könyvbemutatók és jubileumi emléklapok átadása Rácz Anita: A Magyar Nemzeti Helynévtár Program és a partiumi helynévkutatások Hankusz Éva—Kocán Béla: Nyomtatott helynévszótárak Szatmárból Szilágyi—Varga Zsuzsa—Szőke Melinda: Online helynévszótárak Biharból Wilhelm Sándor—Balázs Zoltán—Horváth István: Ér kiadvány bemutatása Jubileumi emléklapok átadása kutatóknak, szerzőknek, támogató személyeknek
16.30 — 17.00	Szünet
17.00 — 18.30	Kerekasztal-beszélgetés: A tudományos kutatás utánpótlása és tudományos tehetőség gondozás a Partiumban (Moderátor: Székedi Levente) Részvevők: Pásztor Rita, Flóra Gábor, Gál Katalin, Bordás Andrea, Fogarasi József, Varga Lilla Zsuzsanna, Vigh Ivett Barbara
18.30 — 19.30	Fogadás Érmelléki borok kóstolója: Fiók Anikó, Mados Attila, Hegedűs Attila

A rendezvény ideje alatt megtekinthető (*Felolvasóterem előtti folyósó*):

ALUMNI — A PKE Művészeti Tanszékének alumni kiállítása
Sosemvolt mesék kártyajáték bemutatója — Interaktív ismertetés, a játék kipróbálási lehetőséggel

Partium Expo Projekt, Ér kiadvány és kiállítás — Régiós innovatív projekt, vizuális anyagok, videóprezentációk

Best of PKE animációk — A PKE hallgatóinak animációs munkái, rövidfilmek

Szilágyi Ferenc: Bihar vármegye közigazgatástörténete — térkéпкиállítás, történeti térképek és korabeli dokumentumok

II. MAROSVÁSÁRHELYI MŰVÉSZETI EGYETEM PROGRAMJAI

MTA Székház, Nagyterem

- 10.00 — 10.10 Az egyetem rövid bemutatása: Kós Anna, egyetemi tanár
- Színháztudományi konferencia
- 10.10 — 10.25 Kaáli Nagy Botond — Tompa Miklós: *Hul-lámzó vőlegény*, 1979, Sepsiszentgyörgyi Állami Magyar Színház
- 10.25 — 10.40 Kelemen Roland — Kovács Levente: *Egy fő az egy fő*, 1976
- 10.40 — 11.00 Bugnár Szidónia — Fux Pál: *A Maros és az Olt*, 1970
- 11.00 — 11.15 Vita
- 11.15 — 11.30 Márton László — Radu Afrim: *Retromadár blokknak csapódik, és forró aszfaltra zuhan*, 2016
- 11.30 — 11.45 Nagy Imola: *Útkeresés mozgásban. Az út végén a folyó*
- 11.45 — 12.00 Vén Evelin — Koizumi Hiroshi: *Hétalvó*, 2013, Zalaegerszegi Griff Bábszínház
- 12.00 — 12.15 Vita

Nagyterem-Kisterem közötti közlekedő

- 12.15 — 12.45 Erdélyi magyar színháztörténet kiállítás
Megnyitja: Ungvári Zrínyi Ildikó egyetemi tanár

Nagyterem

- 13.00 — 13.50 Filmvetítés I. blokk (A média szakos hallgatók bemutatkozása)
1. Jakab Imola: *Liszt rapszódia — A koronavírus mellékhatása* (9:28)
  2. Nagy Krisztina: *A róka és a holló* (1:08)
  3. Fellegi Balázs: *Lugosi* (4:09)
  4. Kovács István: *FineDying* (11:00)

	5. Pánczél Lilla: <i>Nagyharang</i> (11:55)
	6. Henn-Domahidi Ábel és Szabó Apor: <i>A Próba</i> (7:36)
14.00 — 15.00	7. Nagy Lázár Mikolt: <i>Üvegtánc</i> (10:37)
15.00 — 17.00	A média szakos hallgatók fotókiállítása <i>Szünet</i>

Kisterem

17.00 — 18.00	A látványtervezők kiállítása: Exek Megnyitja: Bartha József, egyetemi előadó- tanár

Nagyterem

18.00 — 19.00	A dráma nyomában (felolvasószínházi) előadás A Marosvásárhelyi Művészeti Egyetem drá- mairás magiszteri szakán már több gene- ráció végzett. Volt hallgatóink drámáiból magyar, román és külföldi színpadokon készülnek előadások. Az idén végző szer- zők saját szövegeiket olvassák fel az érdek- lődőknek az eseményen, a felolvasás után pedig a párbeszédre is nyitottak, készséggel válaszolnak majd a résztvevők felmerülő kér- déseire. A drámaírói képzés végzős hallgatói és drámaszövegeik címei: Antal-Gáspár Adrienn: <i>Senki gyermekei</i> Borcsa-Bodolai Balázs: <i>Esmének — XOXO + @&#?!</i> Horváth Lilla Holly: <i>Peregrina</i> Marton Orsolya: <i>Hosszú kávé tejjel</i> Oltean Márk: <i>Uphill Descent</i> Sándor Emőke Orsolya: <i>Sakk</i> Osztályvezető tanárok Albert Mária és Kárpáti Péter. A drámaírók és mentoraik egy Szép Ernő-idé- zetet választottak az esemény mottójának: „Hogyhogy mit szakítanak. Egymást. Vagyis egyik is, másik is szakít. Mindenki magát szakítja. Elszakítják magukat... Van, hogy az

19.00 — 19.50

egyiknek már elég volt, a másik meg még folytatná. Na, akkor baj van. Esetleg dráma lesz belőle.”

Filmvetítés II. blokk (A média szakos hallgatók bemutatkozása)

Az egyetem film, fotó, média szakos diákjainak munkáiból láthatnak újabb produkciókat, amelyeket saját forgatókönyvek alapján forgattak, színész- és díszlettervező társaik segítségével. A szakmai vezető tanárok, Hegedűs Bálint, Szabó Róbert Csaba, Monory-Mész András, Kincses Réka, Jakob Vehrman Schneider Tibor és Szigeti Szenner Szilárd nem korlátozták a diákok témá-, műfaj- vagy formaválasztását, így a filmkavalkádban a filmesszétől a zaklatás-történeteken át, a párkapcsolati tragédiáktól a politikai rendszerproblémák túléléséig — rövid kitérővel a békák természetrajzána irányába — sok mindent láthatnak majd; a megfogalmazás formája pedig a neo-neo-realista minimalizmustól az abszurdig ível. A filmvetítés után az alkotók ezúttal is szívesen válaszolnak az érdeklődők kérdéseire.

1. Molnár Csaba: *A Fügefa* (7:00)

A fügefa egy ősi bibliai történet újraértelmezése, amely szimbolikus elemekkel gazdagítja a Bűnbeesés történetét. Az Édenkertből való kiűzetés fogalmát nemcsak Ádámra és Évára vetíti ki a történet, hanem az egész kozmoszra, a legapróbb csigáktól a galaxisokig.

2. Simó Franciska: *Érted* (11:26)

Az *Érted* című rövidfilm nehéz témát dolgoz fel, a párkapcsolati bántalmazást. Tabutémának számít, a bántalmazó kapcsolatban élők jellemzően nem nyilatkoznak róla. A film készítői óvatosan közelítettek a témához, csak annyira mélyültek el a helyzet jellem-

zésében, hogy még nézhető legyen azok számára is, akik érzékenyen reagálnak az ilyen konfliktusokra.

3. Simó Franciska: *Mindig te* (14:00)

A versfilm triptichonként, három képben próbálja bemutatni a bántalmazott nők lelkiállapotát. Figyelemmel kísérhetjük, hogy milyen gondolati folyamatokon megy keresztül a nő, aki kezdetben a bántalmazást családi örökségként éli meg, később a helyzetének értelmezése önmarcangolásba vált át, míg végül szembenéz transzgenerációs örökségével és nekilát újraírni saját sorsát.

4. Dác Ilma Enikő: *Békabuli* (5:00)

A *Békabuli* ismeretterjesztő, gyermekeknek és felnőtteknek szánt animációs film, amely felfedi, miként is gondolkodunk ezekről a kétélűekről. Nyálkás, visszataszító élőlények? Vagy jövendőmondó szerencsekabálák? A hozzáállásunk attól függ, hogy milyen nép, milyen korszakban mondott ítéletet róluk. Minél több információt tudunk meg, annál zavarosabbá válik a róluk alkotott kép.

5. Fellegi Balázs: *Párhuzamok és merőlegesek* (16:17)

A boldogságtól való megfosztottság bizonyos helyzetekben talán csak látszólagos. Lehet, hogy valójában csak a megszokás, a megörökölt ösztönök, melyeket talán nem is tudatosan működtetünk, választanak el minket attól, amire vágyunk, attól, ami hiányzik az életünkből. A *Párhuzamok és merőlegesek* megpróbál egy másfajta megközelítést felvetni egy olyan helyzetben, amit talán túlfent evidensnek látunk. Cris, Dani és Zsófi történetében az együttérzés nyitja meg az utat, amely összeköthet, és amelyben, mint egy alagút végén, feltűnik a fény a boldogtalanságon túl.

Díszterem

- 20.00 — 20.50 *Ex-terápia* (mozgásszínházi) előadás
Tulajdonképpen valamiféle kollektív pulzálás érzékelhető itt, ami nem az előadás-sal kezdődik, és nem is vele ér véget, de ebben az egy órában felerősödik. Érzések és érzelmek széles skáláját felszabadító lüktetés ránt magával, amiben elszabadult táncosok a szerelmi kapcsolatok monoton sokféleségét jelenítik meg. Szándékunk szerint a hatalmas, egybefüggő örvény mindenkit beszippant. Szereplőt és nézőt egyaránt. Szereplők: Abai-Szabó Tamás, Csiky Csongor Ábel, Deli Szófia, Farkas Eszter, Hajas Krisztián, Mihály János, Rubold Emília, Székely Krisztina, Szigyártó Johanna, Tar Erik, (elsőéves magiszteri színész szakos hallgatók). Koreográfus: Fehér Ferenc. Rendezőasszisztens: Molnár Balázs, rendező szak, III. év. Látványtervező konzulens: Bács Krisztina, látványtervező szak, III. év. Az előadás megtekintése 14 éven felülieknek ajánlott.
- 20.50 *Fogadás*

Május 20—21.

VAJDASÁGI MAGYAR RENDEZVÉNYEK

MÁJUS 20.

MTA Székház, Felolvasóterem

- 10.00 — 10.30 Tudományperformansz a Szarvas Gábor-szobornál (MTA Székház előtt)
Molnár Csikós László — Gusztony Endre — Csányi Erzsébet: Gúnyor, nedély és társai
Korcs hazait vagy idegent, ez itt a kérdés! (nyelvújítás pro és kontra)
Előadja: Gusztony Endre, Sadiković Marijo
- 10.30 — 11.30 Szarvas Gábor Emlékkiállítás
- 10.30 — 10.35 Morvai Nagyballi Tamara bemondó köszöntője az adai Szarvas Gábor Könyvtár és a Szarvas Gábor Nyelvművelő Egyesület nevében
- 10.35 — 10.45 Molnár Csikós László (nyitóbeszéd)
- 10.45 — 11.30 A kiállítás anyagának megtekintése tárlatvezetéssel (Morvai Nagyballi Tamara) és az *lmázsfilm a Szarvas Gábor-émlékszobáról* c. film folyamatosan ismétlődő vetítése

Nagyterem

- 11.30 — 12.40 *Than-mese, tan-mese* (Tudományos-ismeretterjesztő film Than Károly életéről, 60 perc)
- 11.30 — 11.40 Pósa Mihály bevezető szavai a filmhez
- 11.40 — 12.40 Filmvetítés
- 12.40 — 14.00 Szünet

Felolvasóterem, Kisterem, Képesterem

- 14.00 — 19.00 15. Vajdasági Magyar Tudóstalálkozó
- 14.00 — 14.15 Köszöntő: Kocsis Károly akadémikus,
Megnyitó: Csányi Erzsébet, VMAT-elnök

14.15 — 16.00	Szekciómunka
16.00 — 16:15	Szünet
16.15 — 19.00	Szekciómunka
19.00	Konferenciazárás
19.15	Fogadás

MÁJUS 21.

MTA Székház, Nagyterem

10.00 — 11.00	<i>Vajdasági magyar felsőoktatás</i> (film) Pápista Zsolt bevezető szavai után filmvetítés
11.00 — 11.30	<i>VMTDK-mozgalom a vajdasági magyar tudományos utánpótlásért</i> (VMTDK-film) Horák Rita bevezető szavai, <i>A VMTDK újabb 10 éve c.</i> kötet és néhány <i>Philos</i> folyóirat-szám rövid bemutatója után filmvetítés
11.30 — 12.00	Posztalfabetikus korforduló (DNS-film) Vanger László bevezető szavai után filmvetítés
12.00 — 14.00	Szünet

Felolvasóterem

14.00 — 15.30	Kétlaki tudományosság (vitafórum) Vitafórum Takács Márta vezetésével
15.30 — 16.45	Terepmunka az Al-Dunán (fénykéпкиállítás és előadás)
15.30 — 15.40	Raffai Judit előadása
15.40 — 15.50	Vukov Raffai Éva előadása
15.50 — 16.00	Fehér Viktor előadása
16.00 — 16.45	A kiállítás megtekintése (<i>Felolvasóterem előtti folyosó</i>)
16.45 — 17.00	Szünet
17.00 — 18.00	A Ladik-fluidum (A jugoszláv konceptualizmus és Ladik Katalin verbo-voko vizuális költészete — Ladik Katalin előadása)
17.00 — 17.15	Samu János előadása
17.15 — 18.00	Ladik Katalin performansa
18.00	Fogadás

KÁRPÁTALJAI PROGRAMOK

MÁJUS 22.

MTA Székház, Felolvasóterem

8.30 — 9.00	Regisztráció
9.00 — 9.15	Megnyitó Kocsis Károly (Magyar Tudományos Akadémia) Csernicskó István (II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola és Kárpátaljai Magyar Akadémiai Tanács) Orosz Ildikó (II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola)
9.30 — 9.45	Kompetencia — Oktatás — Mérleg — Perspektíva (KOMP) tudományos konferencia Orosz Ildikó: A kárpátaljai magyar oktatás helyzete
9.45 — 10.00	Csernicskó István: Az anyanyelvi oktatáshoz való jog
10.00 — 10.15	Pusztai Gabriella: Az iskolai teljesítményt befolyásoló tényezők
10.15 — 10.30	Papp Z. Attila: Korábbi kompetenciamérések Kárpátalján
10.30 — 10.45	Dugasz János: Digitális kompetenciamérés Kárpátalján — A magyarországi kompetenciamérés eszközrendszerének és eljárásrendjének adaptálása a kárpátaljai oktatási környezetbe
10.45 — 11.00	Velkey Kristóf: Digitális kompetenciamérés Kárpátalján. A magyarországi Országos Kompetenciamérés statisztikai hátterének a bemutatása és ennek kapcsolata a kárpátaljai méréssel.
11.00 — 11.45	Hires-László Kornélia, Molnár D. Erzsébet, Pösze Andrea, Daróczi Ádám: A KOMP eredményeiből
11.45 — 12.00	Vita, hozzászólások
12.00 — 13.00	Szünet
13.00 — 13.30	„Kárpátalja — régió a periférián”: poszterkiállítás, filmvetítés

- 13.00 — 13.05 Váradi Natália: A kiállítás megnyitója
 Kiállított posztterek, bannerek:
 Kárpátalja — régió a periférián (Molnár D. István)
 A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola (Fodor Gyula) és társintézményei
 A magyar irodalom Kárpátalján (Csordás László, Mádi Gabriella, Gál Adél)
 Kárpátalja biodiverzitása és élőhelyi viszonyai (Kohut Erzsébet, Kolozsvári István)
 A II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Ásvány- és Kőzettára (Gönczy Sándor, Székely Marianna)
 Beregszász látnivalói interaktív turisztikai térképen (Sass Enikő)
 Kárpátalja földtani értékei (Gönczy Sándor, Oláh Natália)
 Kárpátaljai matematikusok arcképcsarnoka (Kucsinka Katalin)
 Kárpátaljai akadémikusok (Dancs György)
 A „málenkij robot” (Molnár D. Erzsébet)
 Látható kétnyelvűség a mai Kárpátalja területén (Hires-László Kornélia és Máté Réka)
 Az 1956-os forradalom kárpátaljai vonatkozásai (Váradi Natália)
 A konferencia folytatása: Kárpátalja gazdaságának szerkezeti átalakulása a háború következtében
- 13.30 — 13.45 Bacsó Róbert: A közigazgatási reform gazdasági aspektusai Kárpátalján
- 13.45 — 14.00 Pataki Gábor: A KKV szektor helyzetének alakulása Kárpátalján a gazdaságélénkítő programok, majd környezeti sokkhatások (Covid, háború) függvényében
- 14.00 — 14.15 Loszkorih Gabriella: Az ukrain adórendszer változása és hatása a kárpátaljai társadalomra és vállalkozói szférára
- 14.15 — 14.30 Huszár Andrea: A kárpátaljai mikrovállalkozások helyzete
- 14.30 — 14.45 Pojda-Noszik Nina: International Financial Sources for Ukraine's Economic Development: Analysis of the Current State and Future Prospects

14.45 — 15.00	Hanuszics Veronika: Ukrajnai gazdaságélénkítő projektek bemutatása és fejlesztési lehetőségeik
15.00 — 15.15	Sebestyén Edina: A kárpátaljai kistérségek társadalmi-gazdasági helyzetének összehasonlító elemzése
15.15 — 15.30	Vita, hozzászólások
15.30 — 16.00	Szünet
16.00 — 17.45	A konferencia folytatása

Társadalomtudományi kutatások Kárpátalján	Természettudományok Kárpátalján
16.00 — 16.15 Máté Réka, Váradi Krisztián: A Tudomány a Magyar Nyelvért Nemzeti Program „Magyar terminológiastratégia” című alprogramjának kárpátaljai vonatkozásai	16.00 — 16.30 Kohut Erzsébet, Csoma Zoltán, Hadnagy István: Tudományos kutatások a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola Biológia és Kémia Tanszékén
16.15 — 16.30 Hires-László Kornélia: Nyelvi akadálymentesítés Kárpátalján	16.30 — 16.45 Kolozsvári István: A Fodor István Kutatóközpont kutatásairól
16.30 — 16.45 Gazdag Vilmos, Dudics Katalin, Bárány Erzsébet, Kész Margit, Csordás László: Filológiai kutatások a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán	16.45 — 17.00 Molnár József: Földrajzi kutatások Kárpátalján
16.45 — 17.00 Csatáry György: Történet-tudományi kutatások a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolán	17.00 — 17.30 Váradi Natália és Molnár Ferenc: Tudományos tehetségkutatás és tehetséggondozás Kárpátalján (a Zrínyi Ilona Szakkollégium, Kölcsey Ferenc Szakkollégium ismertetése)

17.00 — 17.15 Berghauer Sándor: Turisztikai kutatások Kárpátalján	
17.15 — 17.30 Kulin Ágnes: Kárpátalja művészettörténetéről dióhéjban	
17.30 — 17.45 Vita, hozzászólások	17.30 — 17.45 Vita, hozzászólások

- 17.30 — 18.00 Könyvbemutató
Fodor István (1907—2000): *Egy kárpátaljai botanikus élete és munkássága* (Beregszász, 2024)
Kohut Erzsébet: *A Syringa josikaea J. Jacq. ex Rchb. és a Leucojum aestivum L. kárpátaljai természetes állományainak felmérése és a Leucojum aestivum L. in vitro szaporítása* (Beregszász, 2025)
A könyveket bemutatja Kolozsvári István a Fodor István Természettudományi Kutatóközpont vezetője.
- 18.00 — 19.00 Kulturális program
Kárpátalja népzenei hagyományai a kutatások tükrében, zenés-táncos előadás kíséretében (Tulipán Tanoda Magyar Népművészeti Iskola)
Kodály Zoltán és Bartók Béla népdalgyűjtése Kárpátalján
Előadó: Fring Erzsébet, a Beregszászi Horváth Anna Gimnázium művészet tanára
- 19.00 Fogadás

MÁJUS 23.

MTA Székház, Felolvasóterem

- 9.00 — 9.10 Megnyitó: Spenik Sándor, az UNE UMOTI igazgatója, a Kárpátaljai Magyar Akadémiai Tanács alelnöke

- 9.10 — 10.10 Irodalmi kerekasztal: Béke és háború. Szociográfiai írások Kárpátalja jelenlegi helyzetéről. Kárpátaljai írók, költők, tanárok írásai a megmaradásról, otthon maradásról, háborúról
Moderátor: Horváth Júlia Borbála, a Magyar Írószövetség Szociográfiai Szakosztályának vezetője
Résztevők: Erős Kinga, a Magyar Írószövetség elnöke; Vári Fábíán László Kossuth-díjas költő, a Magyar Művészeti Akadémia irodalmi tagozatának elnöke; Dupka György történész, könyvkiadó, író; Lőrincz P. Gabriella József Attila-díjas költő, a Magyar Írószövetség elnökségi tagja; Füzesi Magda József Attila- és Prima-díjas költő, a Magyar Művészeti Akadémia tagja; Kopriva Nikolett költő; Lengyel János író; Zékány Krisztina nyelvész, az UNE UMOTI Magyar Filológiai Tanszékének vezetője.
- 10.10 — 11.00 Könyvbemutató: *A Nemzetiségek régiója* című kiadvány a COLLEGIUM FENNO-UGRICUM Borostyánkőút — Közép-Európa program egyik kötete, melyet Pusztay János Prima Primiissima díjas nyelvészprofesszor mutat be, szól a program aktualitásairól. Beszélgetőpartnerei a kötet kárpátaljai szerzői: Zékány Krisztina, Dupka György, Káprály Mihály.
- 11.00 — 11.30 *Szünet*
- 11.30 — 12.00 Kiadvány- és tevékenységbemutató: Hungarológia a határszélen
Az Ungvári Nemzeti Egyetem Hungarológiai Központja 35 esztendei tevékenységének bemutatása (Berta Eleonóra, a Hungarológiai Központ igazgatója)
- 12.00 — 13.00 Könyvbemutató és pódiumbeszélgetés: A kárpátaljai magyar nyelvű oktatás múltja, jelene és elképzelt jövője
Előadók: Zubánics László, Zékány Krisztina, Molnár Sándor, Dupka György
- 13.00 — 14.00 *Szünet*

- 14.00 — 15.00 Pódiumbeszélgetés: A kárpátaljai magyarság XX. századi sorsfordulói
Kárpátalja XX. századi történelmének számos sorsfordulója van, a pódiumbeszélgetés résztvevői ezeket próbálják meg felvillantani a legújabb kutatások tükrében. Botlik József, Kosztyó Gyula, Dupka György és Zubánics László Trianon, a Tanácsköztársaság, a holokauszt, a második világháború, a malenykij robot és a térség szovjetizálásának témáit járják körbe.
- 15.00 — 15.30 Kerekasztal-beszélgetés: *Magyar nyelvű otthon. Kárpátalja*
Pomozi Péter beszélget a szerzőkkel: Zékány Krisztinával, Dupka Györggyel és Kovács Sándorral.
- 15.30 — 15.40 Roll-up kiállítás megnyitója: A XX. századi Kárpátalja magyar történészei
A kiállítást megnyitja: Zubánics László, az UNE UMOTI Magyar Történelem és Európai Integráció Tanszék vezetője.
- 15.40 — 15.50 Könyvkiállítás-megnyitó: Történelmi repertórium
A kiadványokat bemutatja: Dupka György történész, az Intermix Kiadó igazgatója.
- 15.50 — 16.10 *Szünet*
- 16.10 — 16.30 Könyvbemutató: *Váradi-Sternberg János emlékezete*
A kiadványt bemutatja: Zubánics László szerkesztő.
- 16.30 — 17.30 Rövidfilmek az Ungvári Nemzeti Egyetem Magyar Filológiai Tanszékéről: 60 esztendeje a tudomány és a magyar nyelv szolgáltatában
Bevezetőt mond: Zékány Krisztina, a Magyar Filológiai Tanszék vezetője.
A filmek elérhetők:
https://www.youtube.com/watch?v=O_K-OKDwDJk
<https://www.facebook.com/magyarfilologiai.tanszek/videos/1326287964760372>
- 17.45 — 18.45 Könyvbemutatók

Bacsó Róbert — Pataki Gábor: *Kárpátalja társadalmi-gazdasági helyzetének összehasonlítása napjaink kihívásaiban és a jövőbeli kilátások tükrében* (Beregszász, 2024). A kötetet bemutatja: Bacsó Róbert, Pataki Gábor.

Beregszász város monográfiája (Beregszász, 2024). A kötetet bemutatja: Varga Zsuzsanna.

Gál Adél: *„Elmúlik, Istenünk...” A temetkezés és az énekdiktálás szokása és kéziratos emlékei az ugozsai református közösségekben* (Beregszász, 2025). A kötetet bemutatja: Kész Margit.

19.00 — 19.30 „Ízes-színes Kárpátalja” — kárpátaljai etno-gasztronómiai bemutató és kóstoló

A kárpátaljai rendezvények ideje alatt filmvetítés (Nagyterem):

I. A Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társaságával kapcsolatos filmek:

1. *Valaki jár a vásznakon, ecsetjeink hegyén* — Erfán Ferenc tárlatvezetése (43 perc)

Erfán Ferenc tárlatvezetése a kárpátaljai egyházi festő, Boksay József (1891—1975) életmű kiállításának finisz-százsát mutatja be. A szovjet uralom alatt Boksay arra kényszerült, hogy hitét tájképeken és portrékon keresztül fejezze ki, hasonlóan ahhoz, ahogy Madách falanszter jelenetében Leonardo a széklábakba faragta vízióit. Ez a művészi kitartás és hit méltó megemlékezésre talál a kiállítás záróeseményén. Erfán Ferenc, a művész unokája tárlatvezetésével kíséri végig a látogatókat a művek között, személyes betekintést nyújtva nagyapja életébe és alkotói munkásságába.

2. *A nagystílű művész* (15 perc)

A nagystílű művész című dokumentumfilm Erdélyi Béla, a kárpátaljai festőművész életét és munkásságát mutatja be. Az alkotást a TV21 Ungvár készítette az Erdélyi Béla nevet viselő alkotóház átadására. Erdélyi Béla Európa-szerte

ismert festőművész és a kárpátaljai festőiskola egyik megteremtője, aki jelentős szerepet játszott a képzőművészeti oktatásban. Életművét politikai konfliktusok árnyékolják, és csak évek múlva nyerte el méltó elismerését. A film bemutatja a művész életének kulcsfontosságú eseményeit és hagyatékának jelentőségét, amely máig hatással van a kárpátaljai művészeti életre.

3. *RIT tagjainak rövid bemutatása* (45 perc)

A Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társaság (RIT) 1990-ben alakult azzal a céllal, hogy képviselje és támogassa a kárpátaljai magyar művészeket, alkotókat. A Társaság az évek során folyamatosan változott, de a művészi sokszínűség és a hagyományok tisztelete állandó maradt. A RIT művészei különböző műfajokban és médiumokban alkotnak, a reális ábrázolástól az absztraktkig és expresszív megoldásokig. Ez a rövidfilm-sorozat a RIT tagjait mutatja be.

4. Tv21 Ungvár — *Arcképmás. 06. Matl Péter 1. Rész* (2019. 01. 26.) (24 perc)

Az Arcképmás 6. adásában bemutatkozik Matl Péter szobrászművész, akinek alkotásai világszerte, többek között Brazíliában, Japánban és Európa nagyvárosaiban is megtalálhatók. A film fókuszában a vereckei emlékmű áll, amelynek alkotói folyamatát is részletesen bemutatják. Matl Péter a pályafutása alatt számos nemzetközi elismerést kapott, köztük az ukrainai szobrászati szimpózium díját és a magyarok honfoglalásának évfordulójára kiírt pályázat első díját. 2003-ban a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjével tüntették ki.

5. Tv21 Ungvár — *Nőidő 14. Adás — Kulin Ágnes 1* (25 perc)

A TV21 Ungvár munkatársai által készített *Nőidő* adásban Kulin Ágnes festőművész mesél a testbeszéd és a kéz motívumainak jelentőségéről, miközben kedvenc helyszíneit járja be. Kulin Ágnes művészetében ezek a témák központi szerepet kapnak, és alkotásai során mélyebb rétegeket nyitnak meg. Többek között beszél arról, hogyan tükröződnek vissza festményein a testbeszéd különféle formái és a kézmozdulatok, valamint hogyan járulnak hozzá az alkotások atmoszférájához és üzenetéhez.

6. *Látogatás Id. Hidi Endre műtermében* (15 perc)

A riportfilm id. Hidi Endre, nagydobronyi keramikus műhelyébe repíti el a nézőket. A nagydobronyi Hidi Endre keramikusművész, Ukrajna Érdemes Népművésze, akinek népi ihletésű munkáit Kárpátalja határain kívül is ismerik és keresik. A mester munkásságát Ukrajnában az Érdemes népművész cím mellett többek között Serbakovszkij-díjjal, Magyarországon a Magyar Köztársaság Ezüst Érdemkeresztjével és a Révész Imre-társaság alkotóival közösen Kisebbségekért díjjal ismerték el.

7. *Arcképmás 47. adás — Kopriva Attila* (25 perc)

A dokumentumfilm Kopriva Attila festőművész életébe és munkásságába nyújt betekintést. A Kárpátaljai Képzőművészeti Főiskola Képző- és Iparművészeti Tanszékének docense otthonában és műtermében fogadja a nézőt, megosztva gondolatait a festészet mibenlétéről, a művészi felelősségről, valamint az oktatás és a kulturális intézményalapítás jelentőségéről. Az *Arcképmás* sorozat ezen epizódja portrét rajzol egy elkötelezett alkotóról, aki művészi és pedagógiai hivatását egyaránt komolyan veszi.

8. *Réti János festőművész műtermében* (16 perc)

A kisfilm Réti János festőművész ungvári műhelyébe enged betekintést, ahol a nézők személyes közelségből ismerhetik meg az alkotó gondolkodásmódját és munkakörnyezetét. Réti János a Kárpátaljai Magyar Képző- és Iparművészek Révész Imre Társaságának egyik alapító tagja, aki évtizedek óta meghatározó alakja a kárpátaljai magyar képzőművészeti életnek. A film tartalmas látogatásra hívja az érdeklődőt egy hiteles és elkötelezett művész világába.

9. *Szocska László — szobrász, műterem-riportfilm* (13 perc)

A riportfilm Szocska László ungvári szobrászművész műtermébe kalauzolja a nézőt. A néző bepillantást nyer az alkotó munkakörnyezetébe, szobrászati szemléletébe, gondolkodásába, valamint abba az alkotói folyamatba, amely műveit jellemzi. A látogatás során kirajzolódik egy olyan művész portréja, aki mélyen kötődik szülőföldjéhez és hivatásához, s akinek műterme egyszerre szolgál munkahelyként és inspiráló szellemi térként.

II. Kárpátaljához kapcsolódó történelmi filmek:

10. *A kő marad* (35 perc)

A *kő marad* című történelmi dokumentumfilm a Vereckei-hágón felállított emlékmű történetét és meghurcolt sorsát mutatja be. A Vereckei-hágó a magyar történelem egyik legfontosabb helyszíne, ahol őseink 895-ben a Kárpát-medencébe érkeztek. Azóta számos történelmi esemény helyszíne volt, beleértve a mongol-tatár hadjáratokat, II. Rákóczi Ferenc visszatérését és a világháborús harcokat. Az első emlékművet 1881-ben állították fel, amelyet azóta többször leromboltak és újra felépítettek. A film részletesen bemutatja az emlékmű történetét, a megsemmisítés és újjáépítés küzdelmeit, valamint a jelenlegi, Matl Péter szobrászművész által tervezett emlékmű létrejöttét 2008-ban.

11. *Rákóczi-kultusz* (60 perc)

A tízrészes dokumentumfilm-sorozat II. Rákóczi Ferenc kárpátaljai emlékezetének és kultuszának nyomába ered. Kárpátalján alig találni olyan magyar lakta települést, ahol ne viselné utca vagy intézmény a fejedelem nevét — ez is jól mutatja, milyen mélyen gyökerezik a Rákóczi-kultusz a térségben. A sorozat bemutatja a szabadságharc helyi eseményeit: a zászlóbontást, az első csatákat, a régió szerepét a hadellátásban, valamint az országgyűlések helyszíneit. Megismerhetjük azt is, milyen emlékeket őriz a vidék a gyermekkorát itt töltő Rákócziról. A filmekben megszólaló neves szakértők — többek között Dr. Csatáry György, Dr. Kész Barnabás, Popovics Béla, Bíró András, Józán Lajos és Fülöp Lajos — történelmi, néprajzi és helytörténeti szempontból világítják meg a Rákóczi-kultusz jelentőségét és máig élő hagyományait.

12. *Túl a Kárpátokon, Vereckén, Uzsokon* (45 perc)

A *Túl a Kárpátokon* című dokumentumfilm az első világháború keleti frontjának jelentős hadmozdulatait és ütközeteit tárgyalja. A film történészek és szakértők közreműködésével nyújt mélyreható betekintést a háborús eseményekbe, bemutatva a stratégiai döntések hatását és azok következményeit. A dokumentumfilm részletesen elemzi a hadjáratok kulcsfontosságú pillanatait, az ütkö-

zetek menetét és a katonai stratégia szerepét. A szakértők által bemutatott elemzések révén a nézők megismerhetik a keleti front sajátos kihívásait és a hadseregek közötti összecsapások dinamikáját.

13. *Árpád vonal* (26 perc)

Az *Árpád vonal* című dokumentumfilm a Magyar Királyi Honvédség második világháborús védelmi rendszerét mutatja be, amely az Északkeleti- és Keleti-Kárpátokban húzódtott. Az 1941–42-ben Kőrösmezőn épült rendszer helyi ruszin munkások közreműködésével készült el. Bár a háborúban nagyrészt megsemmisült, a Gereben település közelében található 2,5 kilométeres, háromszintes alagútrendszer fennmaradt. A film bemutatja, hogyan vált ez a szakasz turistalátványossággá, lehetőséget adva a látogatóknak, hogy felfedezzék a földalatti bunkerrendszert és megismerjék a magyar katonák küzdelmeinek helyszínét.

14. *A hűség ára* (53 perc)

A *hűség ára* egy történelmi dokumentumfilm, amely az egyházüldözésről, a Szovjetunió Gulag-táboraiiba hurcolt politikai foglyokról és kényszymunkásokról szól Kárpát-alján. A film részletesen bemutatja az 1944–1956 közötti időszak eseményeit történészek, kutatók, túlélők és hozzátartozók megszólalásaival. Korabeli jelenetek és személyes visszaemlékezések segítségével betekintést nyerhetünk a korszak sötét fejezeteibe, amikor az egyházi és politikai üldöztetések emberek ezreinek életét változtatták meg. A film célja, hogy megőrizze és bemutassa ezen tragikus események emlékét a jövő generációi számára.

15. *Magyar siratófal* (33 perc)

A dokumentumfilm a II. világháború után elhurcolt kárpátaljai magyar civilek tragédiáját mutatja be. A kollektív bűnösség elve alapján több ezer magyart vittek munkatáborokba, és a film az ő emléküknek állít emléket. Történészek és túlélők szólalnak meg, hogy feltárják a szovjet megtorlás és a sztálini terror igazságtalanságait. A Szolyvai Emlékpark az áldozatok tiszteletére létesült, és a film részletezi annak történetét, az emlékezés fontosságát, valamint az évenként megrendezett emlékűnnepségeket.

16. Hajduk Márta: *Kárpátaljai tragédia* (52 perc)

Hajduk Márta dokumentumfilmje a II. világháború utáni kárpátaljai magyarok szenvedéseit tárja fel. Több ezer magyar civilt hurcoltak munkatáborokba a kollektív bűnösség elve alapján, amely még mindig érvényben van. Az ukrán törvényhozás nem ismeri el a történeteket annak ellenére, hogy túlélők és utódaik küzdenek az igazságért, és számos ukrán történész is az ügy mellé állt. A film az igazságtalanságot és a magyarok meghurcolását mutatja be.

17. *Magyarellenesség megnyilvánulásai Ukrajnában* (Kárpátalján) (31 perc)

A film a kárpátaljai magyar közösséget érintő magyarellenesség megnyilvánulásai témáját járja körül. Bemutatja azokat a társadalmi, politikai és kulturális folyamatokat, amelyek hatás gyakoroltak az ott élő magyar kisebbség mindennapjaira és identitására. A dokumentumfilm célja, hogy tárgyilagosan világítsa rá a jelenség történeti és aktuális hátterére, valamint arra, milyen formákban és következményekkel jelentkeznek ezek a megnyilvánulások Ukrajnában.

18. *Fény a végeken — Kárpátalja '56* (26 perc)

A dokumentumfilm a kárpátaljai magyarság 1956-os forradalomhoz való viszonyát mutatja be. Bár a vasfüggöny túloldalán éltek, a Szabad Európa Rádión keresztül értesültek a magyarországi eseményekről, és tisztán látták a szovjet katonai készülődés jeleit. A kárpátaljai fiatalok — különösen a diákok — szolidaritást vállaltak a budapesti forradalmárokkal, amiért súlyos megtorlásban részesültek: kínzás, bebörtönzés, megfigyelés várt rájuk. A film személyes történeteken keresztül idézi fel e bátor kiállás emlékét, miközben megemlékezik azokról is, akik már nincsenek közöttünk.

19. *A vezér nélküli forradalom* (45 perc)

A Belány Róbert rendezte *A vezér nélküli forradalom* című dokumentumfilmben történészek és egykori '56-osok számolnak be a forradalomról és az azt követő véres megtorlásokról. A dokumentumfilm 1956. november 4-ét és a „forgószelet” hadműveletet mutatja be, amely véget vetett a magyar forradalomnak. A szovjet csapatok, különleges alakulatok és a volt magyar ÁVH-s kollaboránsok összefogásával elindult a forradalom leverése, melyet

követően országszerte megkezdődtek a letartóztatások és a válogatás nélküli deportálások a Szovjetunióba. A film a forradalom bukásának történelmét és annak következményeit dolgozza fel, miközben az események háttérébe is betekintést nyújt a nézőknek. A filmben az egykori vespéremi egyetemi hallgatók mellett megszólal Milován Sándor kárpátaljai '56-os, és a korszakot kutató történészek, dr. Váradi Natália és dr. Dupka György is.

III. II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskolához kapcsolódó filmek

20. *Fodó Sándor* (20 perc)

A film Fodó Sándort, az egyetemi tanárt, politikust és a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) alapító elnökét mutatja be, aki évtizedeken keresztül kulcsszereplő volt a kárpátaljai magyar közéletben. A rövid dokumentumfilm betekintést nyújt Fodó Sándor életébe és munkásságába, valamint testvére, Fodó Lajos, a KMKSZ választmányi tagjával folytatott beszélgetésen keresztül bemutatja elhivatottságát és az általa képviselt értékeket. A film a szórványban élő közösségek megmaradásáért végzett munkájára, valamint Fodó Sándor jelentős hatására fókuszál a kárpátaljai magyar közösség életében.

21. *Szemben a rezsimmel — Milován Sándor visszaemlékezései* (30 perc)

A dokumentumfilm Milován Sándor visszaemlékezésein keresztül mutatja be, hogy hogyan élte meg a kárpátaljai magyarság az 1956-os magyar forradalmat. A film bemutatja a szovjet hadvezetés erődemonstrációját is, ahogyan csapatokat és páncélosokat vonultattak fel a magyar határ közelében, hogy elnyomják a forradalmat. A kárpátaljai diákok szolidaritást vállaltak a budapesti fiatalokkal, amiért súlyos következményekkel kellett szembenézniük, többek között kínzással és börtönbüntetéssel. A filmben a néhány ma még élő szemtanú osztja meg személyes élményeit és tapasztalatait.

22. *In memoriam_Soos Kalman* (51 perc)

A dokumentumfilm Soós Kálmán életét és munkásságát örökíti meg, tisztelve a kiváló tanár, tudós és közéleti

személyiség előtt, aki meghatározó alakja volt a kárpátaljai magyar közösségnek. Soós Kálmán Szalókán született, majd az Ungvári Egyetemen végzett történelem szakon. Később több fontos oktatási és tudományos szerepet vállalt, többek között az Ungvári Hungarológiai Intézet tudományos munkatársa, valamint a Kárpátaljai Magyar Tanárképző Főiskola rektora lett. A film bemutatja, hogyan küzdött a kárpátaljai magyar oktatás megőrzéséért és fejlődéséért, valamint azt a közéleti és politikai szerepet, amelyet a KMKSZ megalakulása óta vállalt. Soós Kálmán hiteles történész és elkötelezett közszolgálati személyiség volt, aki mindig a „nagy ügy”, a közösség és a történelmi igazság védelmére összpontosított. Emléke máig él a kárpátaljai magyar kultúrában és oktatásban.

23. Tv21 Ungvár — *Arcképmás 21. adás* — *Csernicskó István* (26 perc)

Az interjú Csernicskó Istvánt, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola rektorát, elismert tanárát, nyelvészt és kutatóját mutatja be. Mint a Hodinka Antal Nyelvészeti Kutatóközpont vezetője, Csernicskó István kiemelkedő szerepet játszik a kárpátaljai magyarság kétnyelvűségének kutatásában. Az *Arcképmás* című interjúban a nézők megismerkedhetnek a kutató pályafutásának kezdetével, motivációival és tudományos munkájával. Csernicskó István beszél szakmai kihívásairól, elismeréseiről és arról, hogyan formálta életét és munkáját a Kárpátalján élő közösség nyelvi helyzete.

24. *Adjunk szárnyakat és gyökereket* — Kultfilm 9 (5 perc)

A dokumentumfilm Váradi Natáliát, a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola tanárát, történészét, a „GENIUS” Jótékonysági Alapítvány irodaigazgatóját mutatja be, aki nemcsak elhivatott oktató és kutató, hanem a tehetséges fiatalok felkutatásában és segítésében is kiemelkedő szerepet vállal Kárpátalján. Energikus és céltudatos személyisége, valamint elkötelezettsége révén sokakat inspirál, hogy kibontakoztassák tehetségüket és hozzájáruljanak a közösség fejlődéséhez. A film betekintést ad Váradi Natália tevékenységébe, ami nemcsak az oktatás területére, hanem a fiatalok támogatására is kiterjed, lehetőséget biztosítva számukra a fejlődésre és a sikerre.

25. *Összetartozás tánca* (11 perc)

Kárpátalja-szerte 11 helyszínen valósította meg a Tulipán Tanoda Magyar Népművészeti Iskola hálózata zárókoncertjeit és ünnepi rendezvénysorozatát. A rendezvény keretein belül a Tulipán Tanoda művészeti iskoláinak és Kárpátalja 75 településén kihelyezett szakköri foglalkozásainak növendékei, iskolások és az óvodák nagy és középső csoportosai, összesen 2 152 gyermek táncolta el az összetartozás táncát. A rendezvénysorozat a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával valósult meg.

26. *Szól a fülemüle* (2 óra 51 perc)

A dokumentumfilm a Szól a fülemüle népzenei és néptánc tehetségkutatót mutatja be, amely Kárpátalján a fiatal tehetségek számára kínál lehetőséget a népi hagyományok ápolására és bemutatására. A tehetségkutató célja, hogy felfedezze és támogassa a legígéretesebb fiatalokat a népzene és a néptánc területén, miközben lehetőséget ad számukra, hogy megőrizzék és továbbvigyék Kárpátalja gazdag kulturális örökségét. A film betekintést nyújt a tehetségkutató hangulatába, valamint bemutatja a résztvevők szenvedélyét és elkötelezettségét a népművészet iránt.

27. *Disznóvágás Nagyberegen* (31 perc)

A *Disznóvágás Nagyberegen* dokumentumfilm a hagyományos farsangi disznóvágás eseményeit mutatja be a Nagyberegi Tájházban. A film bemutatja, hogy a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola és a Pro Cultura Subcarpathica civil szervezet közös szervezésében zajló játékonysági disznótör során a résztvevők hogyan élesztették újjá ezt a régi magyar szokást, amely a közösség összefogását és a hagyományok megőrzését szolgálta — a disznóvágást. A film megőrökíti a hagyományos disznótör minden mozzanatát: a hajnali kezdéstől a disznó feldolgozásán át a finom ételek — mint a töltött káposzta és a hagymás vér készítéséig.

28. *Egy nagyberegi ember meséje a XX. századról — Interjú Orosz Ildikóval*, TV21 Ungvár, 2024 (72 perc)

A dokumentumfilmben egy nagyberegi ember, Orosz Ildikó mesél a XX. századról, a saját, a családja és a felmenői történeteit osztja meg. Az interjú során Orosz Ildikó rész-

letesen bemutatja, hogyan alakult az életük a történelmi események tükrében, és miként őrizték meg a családi kötelekeket és hagyományokat. Kiemeli, hogy a családi történetek és az átélt tapasztalatok miként formálták identitásukat és kapcsolódtak a helyi közösség mindennapjaihoz. Az interjú bepillantást nyújt abba is, milyen szerepet játszanak ezek a személyes és családi történetek a helyi kultúra és a közösségi élet megőrzésében.

IV. Játékfilmek:

29. TV21 Ungvár: *Életre ítélve* — dokumentumfilm a KMKSZ-ről (2019, 40 perc)

Az *Életre ítélve* dokumentumfilm a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ) fennállásának harmincéves évfordulója alkalmából készült. A film 1989-be, a politikai változások évébe repíti vissza a nézőket, amikor a kárpátaljai magyarság kihasználta a megnyíló lehetőségeket a kommunista rendszer gyengülése nyomán. Az alkotás bemutatja a KMKSZ küldetését, amely a magyarok kulturális, politikai és szociális érdekeinek védelmére irányul, kiemelve a magyar nyelvhasználat, kulturális értékek és oktatási rendszer megőrzését és fejlesztését.

30. TV21 Ungvár: *A tölgyfa* — dokumentumfilm a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola születéséről (2021, 48 perc)

A *tölgyfa* című dokumentumfilm a II. Rákóczi Ferenc Kárpátaljai Magyar Főiskola elmúlt 25 évének történetét mutatja be. A közel 50 perces alkotás részletesen bemutatja az intézmény létrehozásának és fenntartásának nehézségeit, valamint azokat az embereket, akik erkölcsi és anyagi támogatásukkal hozzájárultak a főiskola fennmaradásához és fejlődéséhez. A film megszólaltatja a főiskola alapítóit és támogatóit, és átfogó képet ad a kárpátaljai magyarság oktatási helyzetéről.

május 26.

A SZLOVÁKIAI MAGYAR AKADÉMIAI TANÁCS ÉS A NYITRAI KONSTANTIN FILOZÓFUS EGYETEM PROGRAMJAI

I. SZLOVÁKIAI MAGYAR AKADÉMIAI TANÁCS

MTA Székház, Felolvasóterem

9.30 — 9.40	Köszöntő: Mészáros András, a SZMAT elnöke
9.40 — 9.55	Dusza János: Nagy entrópiájú kerámiák kutatása és fejlesztése
9.55 — 10.10	Flórián Károly: Az emissziós szinképelemzés
10.10 — 10.25	Miklós László: Szlovákia ökoszisztéma-szolgáltatásai és természeti tőkéje
10.25 — 10.40	Mészáros András: Beszélhetünk-e felső-magyarországi filozófiáról?
10.40 — 11.00	Simon Attila: Új eredmények a szlovákiai magyarok két háború közötti történetének kutatásában
11.00 — 11.30	A Szlovákiai Magyar Akadémiai Tanács (SZMAT) kiadványainak bemutatása A konferenciaköteteket és a SZMAT könyvsorozatát bemutatják: Vančo Ildikó, Mester Béla és Mészáros András Konferenciakötetek: <i>Filozófia és irodalom</i> (szerk. Mészáros András), MTA-SZMAT, Budapest—Somorja 2020 <i>A magyar filozófia történetírása</i> (szerk. Mester Béla, Mészáros András), SZMAT — Bölcsészettudományi Kutatóközpont Filozófia Intézet, Budapest—Somorja: Gondolat Kiadó 2022 A SZMAT monográfiásorozata: A 2022-ben elindított monográfiásorozat célja, hogy a szlovákiai magyar tudományos-ság eredményei a tudományos közösség számára széles körben elérhetővé váljanak. A

sorozat kiadója a SZMAT mellett a Magyar Tudományos Akadémia. A monográfiásorozat főszerkesztője Vančo Ildikó, szerkesztőbizottsága a SZMAT vezetőségének tagjai, nemzetközi tanácsadó testületét határon túli egyetemek különböző tudományterületeinek nemzetközi hírű oktatói adják. A monográfia megjelentetésére pályázatot szlovákiai SZMAT-tagok nyújthatnak be. Eddig a következő kötetek jelentek meg:

Petres Csizmadia Gabriella: *Hét határon túl — A meseregény poétikája*, 2022

Zsigmond Tibor — Machová Renáta: *Az érzelmi intelligencia és az etika hatása a szervezeti tudásmegosztásra*, 2023

Németh Zoltán: *Transzkulturalizmus: elmélet és gyakorlat*, 2023

Presinszky Károly: *Magyar számítógépes dialektológiai kutatások Szlovákiában*, 2024

Bauko János: *Kétnyelvűség és keresztnévhasználat. Magyar—szlovák keresztnévkönyv*, 2024

Kerekasztal-beszélgetés: Hogyan szólítsuk meg az idegennyelvű olvasót egy magyar irodalomról szóló kézikönyvvel?

Moderál: Görözdí Judit, a Szlovák Tudományos Akadémia Világirodalmi Intézetének főmunkatársa.

Résztvevők: Bányai Éva projektvezető, a Bukaresti Egyetem Hungarológiai Tanszékének vezetője; Nagy Levente, az ELTE Román Filológiai Tanszékének vezetője; Marko Čudić, a Belgrádi Egyetem Hungarológiai Tanszékének professzora; Vincze Ferenc, az ELTE Román Filológiai Tanszékének adjunktusa.

A magyar irodalomnak az aktuális tudományos eredményeket is magában foglaló történeti áttekintése hiánycikknek számít a közép-kelet-európai kultúrákban, amit nemcsak a hungarológiai oktatás fájnal, hanem — általában is — a magyar irodalom és kultúra iránt érdeklődő külföldi kulturális közeg. Ennek a hiánynak a kitöltésére vállalkozott — többek között az MTA Domus Program,

- 12.10 a KAB, a SZMAT támogatásával — tizenkét külföldi és három magyarországi tudományos műhely húsz kutatója. A projekt egy olyan kézikönyv létrehozását tűzte ki maga elé, amely a magyar irodalmat nem csupán idegenségében és másságában, hanem akár ismerőségében is megtapasztalhatóvá teszi mind a környező országok tudományos diskurzusa, mind a román/szlovák/szerb/horvát/lengyel/bolgár (stb.) olvasó számára. A kerekasztal résztvevői bemutatják a készülő kézikönyv szempontrendszerét, és arról beszélnek, milyen lehetőséget kínálnak a román, a szlovák vagy más kelet-közép-európai nyelvek irodalmaiban történő kontextualizáció transzkulturális perspektívái.
- Szünet

II. NYITRAI KONSTANTIN FILOZÓFUS EGYETEM

MTA Székház, Felolvasóterem

- 14.00 — 14.15 A Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Karát bemutatja Szekeres László dékán
Bemutatkozik a Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet
- 14.15 — 14.40 Az MTA által támogatott nyitrai nyelvészeti kutatások
Bauko János: Társadalom és névhasználat — magyar névtani kutatások Szlovákiában
Vančo Ildikó: A Kárpát-medencei magyar kisebbségek államnyelvoktatása probléma-körének aspektusai
Presinszky Károly: Szlovákiai magyar nyelvjárási hangoskönyvek
- 14.40 — 15.00 Kétnyelvűség és nyelvhasználat, magyar nyelvészeti kutatások a Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetben
Bauko János: Nyelvmenedzselés magyar—

	szlovák kétnyelvű környezetben Szabó Mihály Gizella: Szlovákiai magyar terminológiai kutatások
15.00 — 15.30	„Irodalom a közép-európai térben” — Irodalmi kutatások a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Karának Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetében (Bárczi Zsófia, Benyovszky Krisztián, Petres Csizmadia Gabriella, N. Tóth Anikó) A Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézetben zajló, transzkulturalizmushoz és többnyelvűséghez fűződő irodalomtudományi kutatások bemutatása többnyelvű irodalmi térkép segítségével.
15.30 — 16.00	Szünet
16.00 — 16.20	A magyar nyelv és irodalom tanítása módszertani doktori iskola bemutatása (Csobády Csilla, Hajabács Zsuzsa, Kovács Patrícia, Oros Bugár Anna)
16.20 — 16.50	Lapozó: kiadvány- és lapbemutató 1. rész: Bárczi Zsófia: Irodalomtudományi kiadványok bemutatása 2. rész: Bauko János, Presinszky Károly: Nyelvtudományi kiadványok bemutatása 3. rész: Folyóiratok bemutatása: <i>A Partitúra</i> irodalomtudományi folyóiratot bemutatja Benyovszky Krisztián. <i>A Katedra</i> folyóiratot bemutatja Petres Csizmadia Gabriella
16.50 — 17.20	Író-olvasó találkozó: Prózapoétikák katedrán innen és túl: Benyovszky Krisztián beszélget Bárczi Zsófiával és N. Tóth Anikóval szépirodalmi tevékenységükről
17.20 — 18.00	Küzdj és bízzál! Oktatási célú műveltségi társasjáték <i>Az ember tragédiája</i> alapján. A társasjátékot bemutatja a játék fejlesztője: Petres Csizmadia Gabriella A műveltségi társasjáték csapatverseny formájában dolgozza fel Madách Imre művét, célja az olvasmány játékos keretbe ágyazott, több szempontú feldolgozása, a kreatív olvasói válaszok felszínre hozása.
18.00	Fogadás

A NYITRAI KONSTANTIN FILOZÓFUS EGYETEM ÉS HORVÁTORSZÁG RENDEZVÉNYEI

I. NYITRAI KONSTANTIN FILOZÓFUS EGYETEM

MTA Székház, Felolvasóterem

- 9.00 — 9.30   A nyitrai tehetséggondozó műhely bemutatása
1. rész: Petres Csizmadia Gabriella — N. Tóth Anikó: Legere Irodalmi Verseny — Olvasás, irodalompedagógia, kreativitás
2. rész: Angyal László: Nyelvészet: Implom József Középiskolai Helyesírási Verseny, Szép Magyar Beszéd Verseny
3. rész: Bárczi Zsófia: ITDK-tól az OTDK-ig — Tehetséggondozás a Nyitrai Konstantin Filozófus Egyetem Közép-európai Tanulmányok Karán
A hallgatóság játékos bevonásával, minifelhadtatok megoldásán keresztül foglalják össze a Magyar Nyelv- és Irodalomtudományi Intézet tehetséggondozásra és irodalompedagógiára vonatkozó eredményeit, innovációit.
- 9.30 — 9.50   Bárczi Zsófia — Kozmács István — Petres Csizmadia Gabriella: Tudomány az oktatásért, oktatás a tudományért — nyitrai innovációk a közoktatás szolgálatában

Bemutatkozik az Idegenforgalmi Tanszék

- 10.00 — 10.20   Beták Norbert: Idegenforgalmi képzés 2.0: Tudomány, kutatás és gyakorlat metszéspontja
- 10.20 — 10.40   Gergely Viktória: A leendő munkavállalók interkulturális és nyelvi kompetenciái a turizmusban — egy felmérés tanulságai
- 10.40 — 11.00   Hervay Rozália: Együttműködés, partnerség és hálózatépítés a turizmus és a gazdaság terén

Bemutatkozik a Pedagógusképző Intézet

- 11.10 — 11.30 Baráth László: Innovatív módszerek az egész-ségnevelés és a környezeti nevelés tanításá-ban az alapiskola 3. és 4. osztályában
- 11.30 — 11.50 Patai Ilona: A térszemlélet fejlesztése az alapis-kola 10—12 éves diákjai számára
- 11.50 — 12.20 Élménypedagógia és digitális oktatás
1. rész: Nagy Lehoczky Zsuzsa: Játékos mate-matika
Az előadás az Intézet szervezésében megva-lósuló matematikai workshopok céljait, szel-lemiségét hivatott bemutatni. Valljuk, hogy a megfelelő módszerekkel, eszközökkel és hozzáállással élményközpontúvá, a közös élmények, felfedezések és az örömteli alko-tás eszközévé is tehető a matematikaoktatás, amely szellemi értékeket fejleszt, gondolko-dásmódot és problémamegoldást alakít.
2. rész: Szabó Tibor: Kockulj okosan! Robo-tika az alsó tagozaton
Az előadás az algoritmikus gondolkodás fon-tosságára hívja fel a figyelmet, és bemutat néhány jó gyakorlatot annak fejlesztésére a szinkódokkal vagy blokkprogramozási nyelvvel irányítható, több korosztályt is megszólító Ozobot robotok alkalmazásával.
- 12.20 — 12.40 Józsa Mónika Kodály-monográfiájának bemutatója
- 12.40 — 13.00 Bemutatkoznak a nyitrai egyetem magyar kórusa és zenészei
A nyitrai magyar tanárképzéssel egyidős Kórus (az 1960/61-es tanévben alakult) jelenlegi tagságát leginkább az óvó-, és tanítóképzős hallgatók, valamint az ének-zene szakos tanárjelöltek alkotják.
1. rész: Az énekkar bemutatkozó videója
A bemutatásra kerülő videóban múlt és jelen kapcsolódik össze az egykori kórustagok visszaemlékezései és a közelmúlt néhány villanásnyi koncertfelvétele formájában. Az énekkart bemutatja: Józsa Mónika
2. rész: Az énekkar szólistáinak és zenésze-

inek rövid műsora. Az énekkar fellépéseit a hallgatók egyéni produkciói is színesítik, így a repertoárban a szóló népdaléneklés és a hangszeres kamarazene egyaránt teret kap.

Az énekkar szólistái:

Babos Viktória — zongora, Bohák Emese — szólóének, Csáky Máté — hegedű, Csető Júlia — fuvola, Sedlik Daniel — zongora

13.00

Szünet

II. HORVÁTORSZÁG

MTA Székház, Felolvasóterem

14.00 — 16.00

A horvátországi magyar ajkú tudományosság múltja és jelene

A horvátországi magyar tudományosság művelőinek bemutatása szakterületi csoportosításban

A megjelent tudományos könyvek kiállítása

A Magyar Tanszék és a HMTMT tevékenységét bemutató videó készítése és vetítése

Május 28.

A POZSONYI MAGYAR TANSZÉK ÉS A FÓRUM KISEBBSÉGGKUTATÓ INTÉZET RENDEZVÉNYEI

I. POZSONYI MAGYAR TANSZÉK

MTA Székház, Felolvasóterem

Hortus Musarum Posoniensis

- 14.30 — 14.40 Csehy Zoltán: Hatvanhat év a pozsonyi vár alatt. Bemutatkozik a pozsonyi magyar tanszék
- 14.40 — 15.10 Te már / még tudsz magyarul? Kerekasztal-beszélgetés a szlovákiai magyar kisebbségi nyelvhasználatról, nyelvtervezésről és a magyar nyelvoktatás alapvető kérdéseiről
Résztevők: Sándor Klára, Misad Katalin, Dančo-Jakab Veronika Moderál: Nádor Orsolya
- 15.10 — 15.30 In nuce. Könyvekről dióhéjban. A tanszékhez kötődő kiadványok bemutatása. A Nova Posoniensia 15 éve
Résztevők: Csehy Zoltán, Dančo -Jakab Veronika, Misad Katalin, Nádor Orsolya, Száz Pál
- 15.30 — 16.00 Ugye, te is írsz? Rövid beszélgetés a kreatív írás oktatásáról és a kiadványszerkesztői szakirányról. A *Küszöb* című ünnepi szépirodalmi antológia bemutatása és rövid felolvasás
Résztevők: Száz Pál, Csehy Zoltán, illetve a tanszék hallgatói

II. FÓRUM KISEBBSÉGGKUTATÓ INTÉZET

MTA Székház, Felolvasóterem

- 16.45 — 17.45 Magyarnak lenni Szlovákiában — kerekasztal-beszélgetés a kisebbségi identitásról
Bár sokat hallani róluk, a magyarországi

közvélemény mégis keveset tud a határon túl élő magyar közösségek valódi életéről. A kerekasztal-beszélgetés során a tudomány, a művészet, a közélet szereplői beszélnek identitásukról, magyarságuk megéléséről és arról, hogy milyen ma Szlovákiában magyarként, Magyarországon pedig felvidékiként élni. A beszélgetést Galán Angéla vezeti. A beszélgetés résztvevői: Lampl Zsuzsanna pozsonyi magyar szociológus, Kerekes Vica, színésznő, Öllös László, politológus, filozófus.

- 18.00 — 20. 00 A *Hancsovszky* című film vetítése és beszélgetés a film történelmi háttéréről
1945. augusztus 8-án a dél-szlovákiai kisvárosban, Tornalján egy 19 éves diák, Hancsovszky Béla a magyarokat sújtó nacionalista intézkedések elleni tiltakozásként felrobbantotta a helyi csendőrsöt. A fiatal fiút ezért halálra ítélték, de ő Magyarországra szökött át, majd itt is bujkálnia kellett. A 80 perces dokudrámát, amelyben a szlovákiai magyar színészek keltik életre a történetet, 2024 őszén nagy sikerrel mutatták be Szlovákiában. A jelen vetítés a film magyarországi premierje.
- A vetítést követően Müller Rolf beszélget a film történész szakértőivel, Simon Attilával és Popély Árpáddal.

A rendezvény ideje alatt megtekinthető:

A Fórum Kisebbségkutató Intézet helye a magyar tudományosságban (roll-up kiállítás)

SELYE JÁNOS EGYETEM PROGRAMJA

MTA Székház, Felolvasóterem

09.00 — 09.05 Megnyitó: Tóth János rektor

Oktatás és társadalmi kérdések

09:05 — 09:20 Bese László: A csehszlovákiai magyar történelemtanítás helyzete 1948-tól napjainkig

09:20 — 09:35 Jaruska László: STEM-es attitűd és készségvizsgálatok a szlovákiai magyar gimnazisták körében

09.35 — 09.45 *Szünet*

Irodalom, művészet és kultúra

09.45 — 10.00 Könyvbemutató előadás: Šenkár Patrik — Michal Hrivnák: Híd határok nélkül / Egy magyarországi szlovák író egy szlovákiai magyar irodalmár szemével

10.00 — 10.20 Beszámoló, könyvbemutató: Simon Szabolcs — Lőrincz Gábor: A Variológiai Kutatócsoport munkásságának, kiadványainak bemutatása

10.20 — 10.40 Könyvbemutató: Csehi Ágota — Orsovics Yvette — Tóth-Bakos Anita — Borbély Diana — Mészáros Tímea — Kiss Beáta: A művészet és kultúra könyvsorozat és további művészeti könyvek bemutatója
A könyvbemutatót és a beszélgetést a szerzőkkel Kiss Beáta vezeti.

10.40 — 11.00 Virtuális kiállítás: Vajda Barnabás — Keserű József — Jeszenszki Kornélia — Hopka Zoltán: A Selye János Egyetem Tanárképző Kara kiadói tevékenysége

11.00 — 11.10 *Szünet*

11.10 — 12.10 Szimpózium: Nagy Melinda — Balázs Pál — Darvas Sarolta — Tóth Tar Éva — Szenczi

	Iveta — Hajtman Lajos: Természetvédelem és vadgazdálkodás: ellentétek vagy hasonlóságok?
12.10 — 12.20	Szünet

A Gazdaságtudományi és Informatikai Kar programjai

	Gubo István — Paksi Dávid: Épületek színes és metrikus 3D modelljének elkészítése kulturális örökségvédelmi célokra
	Napjainkban a 3D digitalizálási technikák közül a lézerszkennelés és a fotogrammetria a legelterjedtebb és leggyakrabban használt módszerek a kulturális örökségvédelmi szempontból fontos műemlékek dokumentálására. Az előadás során bemutatunk egy LiDAR szkennert és annak működését, majd részletesen elmagyarázzuk, hogyan lehet egy ilyen szkennер segítségével elkészíteni épületek színes és metrikus 3D modelljét.
12.50 — 14.00	Szünet
14.00 — 14.30	Ondrej Takáč — Kocsis Gergely: Valós 3D modellek készítése fotogrammetria segítségével
14.30 — 15.00	Antalík Imre — Szabó Dávid — Szeiner Zsuzsanna: Szlovákia társadalmi-gazdasági folyamatai
15.00 — 15.30	Kahler Korcsmáros Enikő — Hajabác Machová Renáta: Ételallergia és ételintolerancia napjainkban
15.30 — 15.40	Szünet
15.40 — 16.20	Kiállításmegnyitó és könyvbemutató: Petheő Attila — Tömösközi Ferenc: <i>A felvidéki református egyház 100 éve</i>
16.20 — 16.30	Szünet
16.30 — 17.15	Süll Kinga — Oros Márta — Orosz Otília Valéria — Kissné Mogyorósi Pálma: Egyházzenei kerekasztal-beszélgetés a Kárpát-medencei kántorhelyezetről
17.15 — 17.25	Szünet
17.25 — 18.25	Workshop: Strédl Terézia — Csécs Ildikó — Csík Mónika — Gönczöl Tóth Hilda — Haris Szilárd — Ravasz József: Szociális gondoskodás jelene a Felvidéken

18.25 — 18.35	Szünet
18.35 — 19.05	Orsovics Yvette — Csehi Ágota: Zenés irodalmi műsor a SJE Cantus Iuventus kórusa, valamint a SJE TTK Óvó- és Tanítóképző Tanszék és a Magyar Nyelv és Irodalom Tanszék hallgatói és oktatói közreműködésével
19.05	Fogadás

A rendezvény ideje alatt megtekinthető *(Felolvasóterem folyosó):*

A felvidéki református egyház 100 éve

Kiállítás a Gazdaságtudományi és Informatikai Kar tanszékeinek kutatási eredményeiből

Informatikai eszközök működésének bemutatása

Május 30.

AUSZTRIA ÉS SZLOVÉNIA PROGRAMJAI

I. AUSZTRIA

MTA Székház, Felolvasóterem

13.00 — 13.45	Deák Ernő: A soknyelvűség kérdése a magyar királyságban
13.45 — 14.15	Blaskó Katalin: Magyar tudományosság Bécsben
14.15 — 14.30	<i>Az Ausztriai Magyar Kutatóintézet (rövidfilm)</i>

II. SZLOVÉNIA

MTA Székház, Felolvasóterem

17.00 — 18.30	Dokumentumfilm és kerekasztal-beszélgetés a film kapcsán a muravidéki magyar tudományosságról
15.00 — 17.00	Kiállítás a szlovéniai magyar tudományos könyvkiadásról és folyóiratokról
19.00 — 19.30	Szépbe szőtt hit... (Varga József): Zenés-irodalmi összeállítás muravidéki magyar költők és írók műveiből

MTA200